

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2564/2020
14.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Игор Вила, адвокат из ..., против туженог „Алград инвест“ д.о.о. из Београда, чији је пуномоћник Катарина Вуловић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2027/19 од 12.12.2019. године, на седници већа одржаној 14.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2027/19 од 12.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 603/14 од 25.12.2018. године, у ставу првом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му по основу дуга из уговора о зајму врати износ од 150.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате. У ставу другом изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 502.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2027/19 од 12.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена је пресуда Вишег суда у Београду П 603/14 од 25.12.2018. године. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена апсолутно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Указивање ревизије на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о

парничном поступку не може представљати релевантан ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку, јер ову повреду није могао да учини другостепени суд.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са продавцима ББ и ВВ, дана 18.06.2008. године, закључио и оверио предуговор о купопродаји непокретности - двоетажног стана у кући, кућни број ..., ул. ..., по цени од 1.500.000 евра. У садржини предуговора се констатује да тужилац, као купац, исплаћује продавцима капару од 150.000 евра, тако што ће капара бити депонована код адвоката Александра Радивојевића до прибављања решења о укњижби продаваца као искључивих власника објекта и корисника парцеле на којој се објекат налази. Такође је договорено да ће по преузимању капаре од стране продаваца примљени износ бити урачунат у уговорену купопродајну цену, тако да преостала обавеза купца на име исплате купопродајне цене износи 1.350.000 евра.

Даље је утврђено да је тужилац, у циљу прибављања средстава за исплату купопродајне цене, са браћом ГГ и ДД договорио да заједно оснују привредно друштво које би купило ову непокретност ради будуће изградње. Договорено је да се финансирање спроведе тако што ће свако од њих да уложи по 500.000 евра и постане власник 33,33% удела у новооснованом привредном друштву. Овакав договор је реализован тако што су привредно друштво „Алимпекс“ д.о.о. Београд (чији је власник тужилац са уделом од 100%), ГГ и привредно друштво чији је искључиви власник ДД основали туженог, дана 04.08.2008. године, са једнаким уделима три оснивача. Према изводу са сајта Агенције за привредне регистре „Алимпекс“ д.о.о. Београд је ималац удела од 33,33% у туженом, док је ГГ ималац удела од 66,67%.

Након тога, дана 16.09.2008. године, тужени је закључио уговор о купопродаји непокретности са продавцима ББ и ВВ, по цени од 1.350.000 евра. Уговорена цена је исплаћена тако што је 350.000 евра плаћено из средстава које је један од оснивача туженог (привредно друштво чији је власник тужилац) дао на зајам туженом, док је преосталих 1.000.000 евра исплаћено из средстава кредита које је банка одобрила туженом. У укупну цену урачунат је износ од 150.000 евра који је тужилац раније депоновао као капару приликом закључења предуговора о купопродаји непокретности, с обзиром да је стварно уговорена цена износила 1.500.000 евра.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је схватања да тужилац није пружио доказ да је тражени износ дао туженом на зајам, већ се радило о улагању у новоосновано друштво. Како тужилац неосновано тражи враћање овог износа, то је тужбени захтев одбијен, као неоснован. Другостепени суд прихвата изложени закључак првостепеног суда и наведене разлоге, па у жалбеном поступку потврђује ожалбену пресуду.

Врховни касациони суд налази да је пресуђење нижестепених судова правилно.

Суштина овог спора своди се на питање правног основа по коме је тужилац пренео новчана средства у износу од 150.000 евра у корист продаваца непокретности. Према правилном закључку нижестепених судова то није учињено по основу уговора о зајму, јер нема доказа да је овај именовани уговор закључен. Износ од 150.000 евра тужилац је предао продавцима, на име капаре, неколико месеци пре оснивања туженог. Отуда са туженим није могао ни бити закључен зајам, јер исти у том моменту није постојао као правно лице. Самим тим, нема ни обавезе туженог да ова средства врати тужиоцу на име отплате зајма у смислу члана 562. Закона о облигационим односима.

Наиме, током доказног поступка је утврђено са којом намером је тужени основан, те на који начин ће бити прибављена средства за инвестицију због које је основан. Три оснивача су се споразумела да уложе 1.500.000 евра ради куповине непокретности, па како је улагање било у једнаким деловима, то је сваком од њих

иницијално припала по 1/3 удела у новооснованом друштву. Овај споразум производи правно дејство између уговорних страна (оснивача), будући да су једни према другима обавезали да изврше улагања у туженог. Међу оснивачима никада није било говора о томе да се уложена средства касније потражују од туженог, већ се кроз улагање увећава имовина новооснованог друштва, а тиме и вредност удела у том друштву. Другим речима, бенефит оснивача од овог улагања се огледа кроз увећање вредности удела у новооснованом друштву. Удео чини имовину оснивача. Отуда се и сва имовинска корист за тужиоца огледа управо кроз статус члана туженог, односно у правима која из тог статуса произлазе (члан 152. Закона о привредним друштвима). Уколико би се прихватио другачији резон (да уложена средства нису постала имовина туженог, већ представљају зајам), то тужилац не би добио удео од 1/3, јер његово улагање не би одговарало тој сразмери. Прецизности ради, ваља напоменути да тужилац није формални суоснивач туженог, већ је то друштво у коме тужилац имао удео од 100%. Изнето, међутим, не може бити од утицаја јер се ради од једночланом друштву у коме тужилац самостално врши послове органа управљања – скупштине (члан 198. став 4. Закона о привредним друштвима). При том, тужилац и други инвеститори нису тврдили да је изричито договорено да ће туженог основати непосредно, као физичка лица.

Неосновани су наводи ревизије да су нижестепени судови могли да усвоје тужбени захтев по правном основу из члана 219. Закона о облигационим односима, будући да тужени није користио туђу ствар у своју корист у контексту ове одредбе закона.

На основу реченог, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове одлуке.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**